

§ 6**Underlag för budget 2023 med inriktning 2024 och 2025 för utbildningsnämnden****Beslut**

1. Utbildningsnämnden fastställer underlaget till budget för 2023 med inriktning 2024 – 2025. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden godkänner det reviderade funktionsprogrammet för skollokaler, bilaga 4.2.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 16 mars 2022, dnr 1.2.1–1466/2022.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med övriga avdelningar.

Ärendet har behandlats i samverkan med den fackliga samverkansgruppen den 19 april 2022.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden fastställer underlaget till budget för 2023 med inriktning 2024 – 2025. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden godkänner det reviderade funktionsprogrammet för skollokaler, bilaga 4.2.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

I förvaltningens underlag för budget 2023 med inriktning för 2024 och 2025 framgår att mer resurser till skolan behövs.

Den grönbå majoriteten har under mandatperioden lagt skolbudgetar som i praktiken inneburit nedskärningar ute i skolverksamheterna. Vi konstaterar att det drabbar de elever som har tuffast förutsättningar att klara skolgången. I vårt budgetalternativ stärker vi därför upp skola och förskola med 340 miljoner mer än den borgerliga majoriteten.

Arbetet för att öka likvärdigheten i Stockholms skolor är särskilt prioriterat. Dagens starka skolsegregation är oroväckande och är en direkt följd av boendesegregationen. I synnerhet den socioekonomiska resultatspridningen för eleverna i nionde klass, att nästan en av fyra elever i stadens utsatta områden saknar gymnasiebehörighet och den kraftiga minskningen i inskrivningsgrad till förskolan inom stadens utsatta områden.

Gällande kompetensförsörjningen är det problematiskt att endast 72 procent av lärarna är behöriga. Det behövs således både en annan arbetsgivarpolitisk, med bättre villkor för lärare och skolpersonal, samt mer resurser till skolan. Vårt budgetalternativ innebär 200 fler behöriga lärare i Stockholm.

Den grönbåmajoriteten har misslyckats med sitt kompensatoriska uppdrag, med att öka likvärdigheten och kvaliteten i skolan. Därför har vi tidigare föreslagit en ökad schablon för grundskola inklusive uppräknig av socioekonomiskt tilläggsanslag med 116 mnkr. Nu krävs ett systematiskt och samlat fokus inom hela staden för att öka likvärdigheten.

När nya skolor byggs så är det ekonomiskt långsiktigt hållbart att staden är ägare av skolorna. Den blågröna politiken med att hyra in skolor som hyresgäster, istället för att staden själv äger byggnaderna kommer leda till högre kostnader över tid som det kommer vara svårt att frigöra sig från. Vi anser att detta är en ogynnsam utveckling. Vid om- och tillbyggnationer måste kapacitetsökningen vara i paritet med projektkostnaden och F-9-skolor ska alltid eftersträvas.

Vid nybyggnation ska staden eftersträva kostnadseffektivitet men vi får inte ge avkall på kvaliteten. Skolgårdens storlek och friytor inomhus kan vara frestande att skära ned på men riskerar att bli dyrare på längre sikt. Kompletteringar kan då istället behöva läggas till i ett senare skede, eller så kostar det i form av sämre arbetsmiljö för personal och elever.

Ett annat problem är på det sätt som skolor planeras in i staden, ofta anvisas de tomtmark som är svår att bygga bostäder på för att den varit svårare att sälja. Det leder till att priset för skolorna skjuter i höjden och att tempot i byggandet måste hållas högt för att hinna med även om markförhållandena är komplicerade. Skolor behöver placeras där de passar in bäst och inte anvisas den biten mark som blir över.

I lokalbehovsplanen noterar vi förändringen i relevantframskrivning, att antalet elever till grundskolor i egen regi förväntas minska med 1400 elever fram till 2030. Det ska då tilläggas att den beräkningen inte har med den nuvarande flyktingsituationens effekter.

Detta innebär förstås på sina håll en lokalanpassning. Dock är det viktigt att vi också ser utvecklingen inom stadsdelarna. Till exempel att det i SDO Bromma finns områden med vikande befolkningsprognoser, men också bostadsområden med nybyggen, tillväxt och framskriden stadsplanering. När bygger bostäder behöver vi samtidigt planera för fler grundskolor och förskolor. Det är därmed alltså nödvändigt att vissa skolor ökar sin kapacitet, samt renoveras. I detta viktiga arbete blir SAMS alltså viktig för att sörja för skolplaneringen.

Avslutningsvis visar budgeten med all önskvärd tydlighet att utmaningarna som skolan står inför, påverkats och till viss del förvärrats genom majoritetens undermåliga finansiering under mandatperioden.

Vi kommer därför fortsätta satsa på skolan och lärarna. I stället för att fortsätta med årliga sparkrav för att finansiera Moderaternas skattesänkningar.

Tina Kratz m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Underlag för budget 2023 med inriktning 2024 och 2025 redogör tydligt att skolan behöver mer resurser för att klara de stora utmaningarna med ökad psykisk ohälsa bland elever och alltmer ojämlika skolresultat. Det behövs en starkare skolpolitik med mer resurser och bättre villkor för skolpersonalen för att skapa en mer jämlik och tillgänglig skola. De som jobbar inom skola och förskola är de som har fått bära skattesänkningarnas konsekvenser på sina axlar, med att arbeta hårdare, avstå löneökningar och se arbetskamraterna bli färre och det egna lasset större varje år. Istället för att lösa skolans många olika utmaningar och resursbristen har styrande politiker svarat med nedskärningar.

Målet med skolpolitiken måste vara att följa läroplanen och uppnå en likvärdighet och en jämlik skola. Vi ser med stor oro hur andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har minskat under högerstyret. Vi vet att behörighet till gymnasiet och en avklarad skolgång är den absolut viktigaste trygghetsåtgärden – det åligger politiken ett stort ansvar att se till att alla barn och unga ges chansen att klara skolan. Glappet mellan de elever som presterar och de som inte gör det är fortsatt stor och staden måste prioritera arbetet för att minska den skillnaden. Skillnaderna ska minska, men inte på bekostnad av de bäst presterande eleverna utan genom att stärka de elever som har störst utmaningar.

Sammantaget är bilden att spridningen i resultat fortsatt är stor mellan skolor med olika socioekonomiska förutsättningar. Skillnaderna mellan pojkar och flickor ökar också där pojkar presterar allt sämre. Det är mycket oroande att den grupp som befinner sig i störst risk att hamna i sammanhang där de kan lockas in i kriminalitet, pojkar som går i skolor i socialt utsatta områden, har det största tappet.

Den rådande skolsegregationen i Stockholms stad är ett av stadens mest akuta sociala problem. Var du bor och vilken bakgrund du har blir i betydligt högre grad den definierande faktorn för vilka chanser du har att klara skolan. Skolan ska vara jämlik och ha tillräckliga resurser för att ge alla barn och unga i Stockholm samma rätt till en bra utbildning. En skola som ger barn lika chanser är också kompensatorisk. Skolan ska ha de

resurser som krävs för att alla barn ska gå ut grundskolan och gymnasiet med behörighet till högre studier. Det ska inte spela någon roll om du bor i ett miljonprogramsområde eller i innerstaden, och inte heller ska föräldrarnas utbildningsbakgrund ha betydelse. Ojämligheten i barns uppväxtvillkor ska brytas. Det är inte acceptabelt att tillåta så stora skillnader skolor emellan.

Arbetsmiljön i skolan har under högerstyret försämrats kraftigt. Skolpersonalen förtjänar en god arbetsmiljö med goda förutsättningar för lärarna att genomföra sitt uppdrag. Vi behöver också se en högre grad av ämnesbehöriga legitimerade lärare på skolorna. En del i arbetet med att förbättra arbetsmiljön är att minska den administrativa bördan för skolledare och lärare, något som ofta lyfts fram men än har vi inte sett några resultat. Med Vänsterpartiets budget skulle vi nu nått längre. Det är mycket oroande att skillnaderna mellan andel behöriga lärare fortfarande är så pass stora. Vi vill också varna för strategin att istället för kraftigare insatser för att säkra behöriga lärare i alla skolor välja digitala lösningar. Erfarenheten från pandemin visar att de digitala lösningarna resulterat i en stor kunskapskuld hos många elever. Digitala lösningar kan passa i vissa fall men vara helt fel i andra, det krävs noga analys och överväganden.

Alla barn ska ha tillgång till en kvalitativ pedagogisk verksamhet i såväl förskola som skola. Alltför ofta har förskolan för stora barngrupper och för lite personal. För att förskolan ska vara en trygg miljö med bra pedagogisk verksamhet krävs att alla barn blir sedda.

Vi är oroade över att det sker en neddragning av förskollärartjänster i förskoleklass på flera grundskolor istället för att invänta och erbjuda behörighetsgivande fortbildningar för undervisning i den nya årskurs ett. Det är angeläget att behålla kompetens och kunnande om förskolepedagogiken, det är ett viktigt komplement till lärarnas didaktik som gynnar många av skolans yngsta elever.

I välfärden ska det inte finnas några vinstintressen. Högerstyret i Stockholms stad fortsatt att främja marknadsskolans utbredning där privata bolag tillåts göra vinst på våra barn. Det vill vi stoppa. Försäljningen av våra skolfastigheter är ytterligare ett stort misstag som drivits igenom av det blågröna styret. Det är

inte en långsiktig politik att sälja ut våra skolfastigheter samtidigt som det finns ett stort behov av skollokaler. Under den borgliga mandatperioden har inte mindre än 25 förskolor och 10 skolor sålts.

Alltför många barn far illa idag och den psykiska ohälsan bland unga är utbredd, särskilt bland tjejer. Vi ser en stor risk att det trots tal om en satsning på elevhälsan inte följs upp med tillräckliga resurser. Risken är stor att även detta kommer innebära att flera skolor ser sig tvungna att återigen minska ned på elevhälsan. Utvecklingen är mycket oroande med tanke på att elevhälsan behöver arbetsro för att kunna byggas upp och arbeta upp en bra samverkan med skolans lärare, fritidslärare med flera. För att kunna klara av att det mycket komplexa och mångskiftande arbetet som elevhälsan har och samtidigt kunna uppnå goda resultat behövs det fler insatser. Vi anser att det är av största vikt att säkerställa att elevhälsans professioner har rätt förutsättningar för att kunna arbeta främjande och förebyggande – det är nyckeln till trygga skolor som kan lägga fokus på undervisningens kvalitet.

Alla barn och ungdomar i Stockholm ska få en god och likvärdig utbildning. Därför vill vi ge betydligt mer resurser till skolorna och förskolorna och införa extra satsningar till skolorna med de tuffaste utmaningarna. Barn med särskilda behov ska få rätt stöd och resurser för att klara av hela skolgången. Under mandatperioden då vi satt i majoritet initierades arbetet med att utveckla de kommunala regionala och särskilda undervisningsgrupperna, satsningen på särskilda undervisningsgrupper i alla grundskolor. Vi är positiva att det arbetet fortsatt men för att kunna möta eleverna med omfattande särskilda behov är det viktigt att det finns en full palett av insatser och anpassningar att välja bland. Däremot ser vi att det samtidigt är viktigt att även dessa elever i de fall det fungerar ska ges möjligheten att vara inkluderade i den ordinarie undervisningen.

Den blågrönas skattesänkningar inom välfärden i Stockholms stad har lett till negativa effekter för stadens skolor. Den snäva ramen för skolan har inneburit påfrestningar där förskolor, grundskolor och gymnasieskolor och utbildningsförvaltningen har behövt skära ner på personal och verksamhet för att få ekonomin att gå ihop. Det är inte acceptabelt. Stockholm

behöver en likvärdig skola, för allas lika värde och för en starkare demokrati. Med vår skolpolitik, som innebär mer resurser till skolan, med mycket högre schablonökningar än de borgerliga partierna avsatt, vill vi återta kontrollen över skolan. Det är dags för en vänstergir!

Martin Westmont (SD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Vi anser det nödvändigt, med anledning av den senaste tidens utveckling i Sverige och vår omvärld, att kärnverksamheten i nämnden prioriteras. Stockholms stad tar sig nu igenom en pandemi vi ännu inte har sett slutet på. Kriget i Ukraina påverkar också stadens och nämndens verksamhet och inriktning, förvaltningen förbereder för att kunna ta emot elever från Ukraina, vilket är bra.

Inriktningen att förbättra stadens stöd- och elevhälsoarbete är ett viktigt arbete. Psykisk ohälsa i tidig ålder kan påverka förmågan att tillgodogöra sig högre studier, vilket i sin tur försvårar möjligheterna att få en bra start i livet. Elevhälsan som innefattar skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal med specialpedagogisk kompetens, finns i en varierande mängd beroende på stadsdel och skola i Stockholms stad. Hälsobesöken ger möjligheter att upptäcka de barn och ungdomar med problem så att man i ett tidigt skede kan vidta åtgärder. Ett sätt att förbättra hälsan är en kontinuerlig uppföljning av hälsotillståndet hos alla skolelever. För att säkerställa att alla elever får en rimlig tillgång till elevhälsan bör Stockholms stad garantera att en miniminivå finns att tillgå för alla elever. För en mer omfattande genomgång och för att ta del av våra inriktningsmål hänvisar vi till vår budgetreservation för 2022 för Stockholms stad.